

РЕШЕНИЕ

№ 764

гр. София, 02.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 9-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на девети ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Светла Станимирова

Членове: Рени Ковачка
Васил Василев

при участието на секретаря Нина Ш. Вьонг Методиева
като разгледа докладваното от Васил Василев Въззивно търговско дело № 20221001000617 по описа за 2022 година

Производството е по чл.267 и сл. от ГПК.

Делото е образувано по въззивна жалба от „Инвестор“ АД, ЕИК 1302773328 против решение №261 628/22.12.21г. по т. д. № 240/2021 год на СГС,ТО. В следните части,с които :

-е признава за установено на осн. чл.95б, ал.1, т.1 ЗАПСП по иск предявен от М. В. Б.,че дружеството жалбоподател е нарушил авторското право на Б. върху фотография, създадена на 11.08.2020 г., на която са заснети моделите Г. И. К. и А. С., като в 14:40 ч. на 19.08.2020 г. е публикувал снимката на уебсайт: ***.

-дружеството-жалбоподател е осъдено да заплати на Б. сумата 500 лв. обезщетение на осн. чл. 95, ал.1 от ЗАПСП, чл. 95б, ал.1, т.1 от ЗАПСП, ведно със законна лихва от 08.02.2021 г. до изплащане на сумата

-дружеството-жалбоподател е осъдено на осн. чл.95б, ал.1, т.6 от ЗАПСП да разгласи за негова сметка диспозитива на решението на съда във вестник "Дневник" и вестник "Сега", както и по телевизионен канал "БНТ 2", излъчван от Българска национална телевизия в часовия диапазон между 16.00

и 21.00 часа.

-в частта относно присъдените разноски

Поддържа се, че решението в обжалваните му части е неправилно и незаконосъобразно. Поддържа се, че липсата на посочване на името на автора на fotografia не означава, че то не може въобще да бъде установено. Жалбоподателя не възприел снимката като обект на авторско право, тъй като тя не е носила обозначителен знак за това и е взета е от публичния профил на „светска личност“ и не е притежавала творческото начало, представляващо задължителен елемент по смисъла на закона. Поддържа се, че е налице е съпричиняване на евентуалната вреда, както от модела, така и от самия ищец. От показанията на самия ищец, дадени по реда на чл. 176 ГПК се установява, че процесната fotografia е предоставена от него, на г-ца К. с цел реклама, с което същия е показал, че желае снимката да достигне до неограничен брой зрители. Искане обжалваното решение да бъде отменено и вместо него бъде постановено решение, с което предявените искове бъдат отхвърлени. Претендират се направените по делото разноски.

От страна на ответника по въззивната жалба М. В. Б. е представен отговор, с който се оспорва подадената жалба. Поддържа се, че предоставянето на спорната fotografia на модела К. за нейни лични нужди, включително промотиране в интернет пространството като модел, не овластява, нито доказва, прехвърляне на права за използване, възпроизвеждане и разпространение на авторски материал по смисъла на ЗАПСП. Ищеца Б. разполага с имуществени и неимуществени права по чл. 15 и сл. от ЗАПСП. Неимуществените права включват правото му да бъде признат за автор и името му да се обозначи при всяко използване на създаденото от него произведение, вкл. да реши дали то може да бъде разгласено и по какъв начин, свободно да промени произведението си и да не допуска такава промяна от трети лица. Искане решението в обжалваната му част да бъде потвърдено като бъдат присъдени направените по делото разноски.

От М. В. Б. е подадена въззивна жалба против решението в частта му, с която е отхвърлен искане за осъждане на дружеството да заплати на Б. обезщетение на осн. чл. 95, ал. 1 от ЗАПСП, чл. 95б, ал. 1, т. 1 от ЗАПСП за горницата над 500 лв. до пълния предявен размер от 2 000 лв. Поддържа се, че

съдът не взел предвид показанията на свидетеля г-н И., че емоционалното състояние на Б. е вследствие на негативно субективно преживяване в резултат на омаловажаването и незачитането на авторския труд на ищеца. Иска се решението в обжалваната му част да бъде отменено и вместо него бъде постановено решение, с което предявения иск бъде уважен изцяло. Претендират се направените по делото разноски.

В представения от „ИНВЕСТОР.БР АД, с ЕИК 1302773328, със седалище и адрес на управление: гр. София, р-н „Слатина“, бул. „Брюксел“ 1, отговор се оспорва подадената жалба от Б. по подробно изложените съображения. Иска се решението в обжалваната му част да бъде потвърдено.

Софийският апелативен съд, като взе предвид подадената въззивна жалба, съдържащите се в същата оплаквания, съобразявайки събраните по делото доказателства намира следното от фактическа и правна страна:

Въззивната жалба е подадена в срока по чл. 259, ал. 1 от ГПК от жалбоподателя, у когото е налице правен интерес от обжалването, срещу подлежащ на оспорване съдебен акт, поради което е допустима и следва да бъдат разгледана по същество.

Първоинстанционното производство е образувано по искова молба от М. В. Б., с която са предявени са обективно съединени иски с правно основание чл. 95б, ал. 1, т. 1, във връзка с т. 6 от ЗАПСП и чл. 95 от ЗАПСП, във връзка с чл. 86, ал. 1 от ЗЗД. Поддържа се, че ищеца е автор на фотография, създадена на 11.08.2020 г., на която са заснети моделите Г. И. К. и А. С., която е част от фотографска сесия, създадена за промотиране на марка дамско бельо. В 14:40 ч. на 19.08.2020 г. снимката е неправомерно публикувана в контекста на статията: „Секси гаджето на А. С. се снима с гола жена + СНИМКИ“ на следния уебсайт: ***, собственост на ответника. Поддържа се, че снимката е качена в сайта без съгласието на нейния автор-ищеца по делото, с което са нарушени имуществени и неимуществени права на ищеца, закрепени с разпоредбата на чл. 15 и сл. от ЗАПСП - правото му да бъде признат за автор и името му да се обозначи при всяко използване на създаденото от него произведение, вкл. да реши дали то може да бъде разгласено и по какъв начин, свободно да го промени и да не допуска такава промяна от трети лица, както и изключителното право на автора да използва

произведението си и да разреши използването му от трети лица. Поддържа се, че разпоредбата на чл.19 ЗАПСП признава право на възнаграждение за всеки вид използване на произведението и за всяко поредно използване, като размерът на това възнаграждение според § 5 от допълнителните разпоредби на ЗАПСП се определя чрез свободно договаряне между носителя на авторското право и ползвателя, но такова договаряне в случая не е имало. Поддържа се, че от неправомерното използване на фотографията ищеца претърпял емоционално страдание, поради което се иска да бъде присъдено обезщетение за претърпени неимуществени вреди в размер на 2 000 лв., ведно със законната лихва, считано от деня на завеждане на исковата молба до окончателното изплащане на сумата. Иска се да бъде постановено разгласяване за сметка на ответника на диспозитива на решението на съда в два всекидневника и в определен от съда часови пояс на телевизионна организация с национално покритие.

В представения отговор „ИНВЕСТОР.БР АД оспорва предявените искове като поддържа, че процесната фотография отразява актуално събитие, свързано с поведението на модела и отразява светска новината, която се свежда до това, че въпросната дама се е снимала и се е похвалила със снимката на собствената си страница в приложението Инстаграм. Впоследствие фотографията е свалена от профила на К., но междувременно множество медии са отразили събитието, от което също се установява, че снимката е от Инстаграм, откъдето е използвана и за публикацията на ответника. Поддържа се, че редакцията води светска рубрика към спортния сайт и поради това редовно отразява живота на обществено известни личности или такива, свързани с тях, каквато в случая е К., а в подобни рубрики е практика използването на информация/снимки, които са публикувани „публично“ в социалните мрежи от профилите на съответните лица. Според ответника тази материя не е детайлно регулирана от нормативните актове и приложение намира „търговската практика“, с която е прието, че общественият живот на „светските личности“ следва да бъде медийно отразяван - както реалният, така и виртуалният. Иска се предявените искове да бъдат отхвърлени.

За да постанови обжалваното решение съдът е приел от фактическа страна, че по делото не се спори относно авторството на процесната снимка, както и че в 14:40 ч. на 19.08.2020 г. тя е била публикувана в контекста на

статията: „Секси гаджето на А. С. се снима с гола жена + СНИМКИ“ на уебсайт: ***, принадлежащ на ответника „ИНВЕСТОР.БР АД. По делото е разпитан свидетелят Пешев, служител на ответника, който установява, че сайтът „Голд БГ“ е изцяло спортен сайт, като 90% от новините са насочени към футболната общественост. Рубриката в която е поместена снимката е развлекателна, формирана въз основа на новини от Фейсбук и Инстаграм профилите на футболни личности и свързани с тях лица, а когато съответната новина е взета от друг сайт или новинарска емисия се цитира съответната медия с линк. Търсенето на личен контакт с „героя от новината“ е невъзможен, тъй като повечето новини са свързани със световни звезди. Снимката е била публикувана на личния Фейсбук и Инстаграм профил на фотоодела К. и не е била обозначена като такава, обект на авторско право. Съгласно заключението на назначената по делото съдебно-фотографска експертиза, изображенията съставляват сюжетна съвкупност от специално подбрани - фотографска техника, осветление, експонационни параметри, фотомодели с необходимите качества, грим и стилистика, аранжиране в кадровото пространство, интериорни обекти, водещи форми и линии, фон, меко контрово осветление и топли цветови тонове, те в своето единство, претворяват творчески замисъл и авторската идея, като открояват индивидуализиращ се творчески подход и въображение, както и стремеж за оригиналност. От показанията на св.И. съдът е установил негативните емоции на ищеца по повод на неспоменаването му като автор, както и от разговорите с К. и други модели, относно това дали е предоставял на ответника снимката, предвид негативните реакции на снимано лице и другите негови клиенти.

За да постанови обжалваното решение съдът е приел от правна страна, че съгласно нормата на чл.95, ал.1 ЗАПСП, който наруши авторско право, дължи обезщетение на носителя на правото, за всички вреди, които са пряка и непосредствена последица от нарушението. За да бъде присъдено обезщетение следва да са налице следните предпоставки: наличие на нарушение, в случая чрез противоправно действие, на авторски права на ответника, без съгласие на последния, който в следствие на това е претърпял имуществени или неимуществени вреди, като вината се предполага (чл.95г ЗАПСП). По делото авторството на снимката не е било спорно. По отношение обстоятелството дали снимката съставлява годеен обект на авторско право, предвид наличието на творчески елемент съдът се е позовал на

заклучението на приетата по делото експертиза, съгласно което изображенията на снимката съставлява сюжетна съвкупност от специално подбрани - фотографска техника, осветление, експонационни параметри, фотомодели с необходимите качества, грим и стилистика, аранжиране в кадровото пространство, интериорни обекти, водещи форми и линии, фон, меко контрово осветление и топли цветови тонове, те в своето единство, претворяват творчески замисъл и авторската идея, като открояват индивидуализиращ се творчески подход и въображение, както и стремеж за оригиналност. Предвид посочените признаци съдът е приел, че съгласно чл. 3, ал. 1, т. 7 от ЗАПСП фотографията отразява творчески акт и е годин обект на закрила, поради което в полза на ищеца е възникнало авторско право. Съдът е приел, че поради това, че ответника е публикувал снимка предмет на авторско право без съгласието на неговия носител се налага разглеждане на възражението за приложимост на изключението по чл. 24, ал. 1, т. 6 от ЗАПСП, съгласно която без съгласието на носителя на авторското право и без заплащане на възнаграждение е допустимо възпроизвеждането по фотографски начин на произведения, свързани с актуално събитие, за да бъдат тези произведения използвани от средствата за масово осведомяване в ограничен обем, оправдан от целите на информацията, при посочване на източника и името на автора, освен ако това е невъзможно. Съдът е приел, че в случая не е налице изключението по цитирания текст, поради това, че при публикуването на снимката липсва посочване на името на автора, а при положени усилия от страна на ответника, същият можел да бъде установен. Съдът е приел и че е без значения обстоятелството, че ищецът по делото сам е предоставил снимките на модела, тъй като правото на модела да ползва снимките, не дава право на трети лица - в случая ответното дружество да ползва и разпространява снимката.

Съдът е определил размера на обезщетението като се е позовал на установените по делото негативни емоции у ищеца вследствие напревомерното използване на въпросната снимка. Съдът е приел, че обезщетение в размер на 500 лв., отговаря на изискванията на чл. 95, ал. 3 и 4 ЗАПСП, като спецификата на правото предвижда общо определяне на обезщетение.

Софийският апелативен съд счита, че обжалваното решение е правилно и законосъобразно, поради което следва да бъде потвърдено. Атакуваното решение е валидно и допустимо, поради което съдът е обвързан от направените от жалбоподателя оплаквания в жалбата.

По жалбата на „ИНВЕСТОР.БР АД, с ЕИК 1302773328.

Поддържа се в жалбата, че незаконосъобразно съдът е приел, че липсата на посочване на името на автора на фотографията не означава, че то не може въобще да бъде установено. Жалбоподателя не възприел снимката като обект на авторско право, тъй като тя не е носила обозначителен знак за това и е взета е от публичния профил на „светска личност“ и не е притежавала творческото начало, представляващо задължителен елемент по смисъла на закона.

Съдът счита, че становището на жалбоподателя за неоснователно. Законосъобразно съдът, въз основа на констатациите в заключението на назначеното по делото вещо лице, е приел, че въпросната снимка представлява творчески акт, който е обект на защита от авторското право. След като не е налице изключението по чл.24, ал.1, т.6 от ЗАПСП, то използването на снимката без съгласието на притежателя на авторското право-ищеца по делото представлява нарушение по чл.95, ал.1 от ЗАПСП. За да е налице деликтна отговорност по смисъла на ЗАПСП следва да са налице следните предпоставки: да съществува обект на авторско право, подлежащ на закрила по смисъла на чл. 3 ЗАПСП, ищецът трябва да е носител на авторското право и на закрила и ответникът да използва или да е използвал произведението - обект на авторско право без съгласието на носителя на авторското право. В настоящия случай и трите предпоставки са налице, поради което законосъобразно съдът е постановил решението в обжалваната от „ИНВЕСТОР.БР“ АД част.

С оглед посочените предпоставки за възникването на отговорността на ответника несъотносимо към предмета на делото е обстоятелството какви са били отношенията между ищеца по делото и модела К. по повод на снимката, поради какви причини същата е поставила снимката в профила си и какво е наложило свалянето ѝ от там, дали модела въобще е имал право да

поставя снимката в профила си ,както и какви са били отношенията между страните по делото преди завеждането му.

Дори и де се приеме,че с поставянето на снимката в профила си модела К. е съдействала за нарушението,то това не може да освободи от отговорност дружеството-жалбоподател,което е публикувало снимката без съгласието на найния автор.Дружеството- жалбоподател е следвало да положи грижата на добрия търговец и да положи усилия за получаване на съгласие за поставяне на снимката в сайта от ответника по жалбата.Поддържа се в жалбата,че в световната практика се е наложило използването на снимки от профилите на „светски личности“ при отразяване на новините във връзка с тях , при което ,с оглед огромния обем на тези новини не можело да се търси контакт с всеки за разрешение за използване.

Съдът счита,че това становище на жалбоподателя е неоснователно в настоящия случай.Ответното дружество,в качеството си на собственик и лице съставлящо новините на спортния сайт е било наясно за кой модел е ставало въпрос и при полагане на минимални усилия е могло да установи контакт с моделката и автора на фотографията.

Предвид гореизложеното решението в обжалваната от от „ИНВЕСТОР.БР“ АД част е правилно и законосъобразно,поради което следва да бъде потвърдено.

По жалбата на М. В. Б.

Поддържа се в жалбата,че при постановяване на решението в отхвърлителната му част съдът не взел предвид показанията на свидетеля г-н И.,че емоционалното състояние на Б. е вследствие на негативно субективно преживяване в резултат на омаловажаването и незачитането на авторския труд на ищеца.

Съгласно чл.95,ал.1,т.1 от ЗАПСП когато искът е установен по основание достатъчно данни за неговия размер ,ищецът може да иска като обезщетение 100 000лв. като конкретния размер се определя по преценка на съда при усл. чл.95,ал.3 и 4.Съдът е приел,че обезщетение в размер на 500лв. е достатъчно да удовлетвори претенцията на ищеца.

Макар и в тази част на решението съдът да не е изложил мотиви на инстанция споделя крайния извод на съда относно размера на обезщетения, по отношение на причинените вреди на жалбоподателя Б., по дело ангажирани други доказателства освен показанията на свидетеля И. отрицателното емоционално състояние на ищеца във връзка с публикуването на снимката в сайта. Съдът счита, че законосъобразно СГС е определил този размер на обезщетението, поради което в тази си част обжалваното решение следва потвърдено.

По отношение на разноските

С оглед решението по спора между страните-потвърждаването на решението по двете обжалвани части съдът счита, че разноски по производството пред настоящата инстанция не следва да бъдат присъждани.

Водим от горното Софийският апелативен съд

РЕШИ:

Потвърждава изцяло решение №261 628/22.12.21г. по т. д. № 240/2021 год на СГС,ТО

Решението не подлежи на касационно обжалване на основание чл.280,ал.3 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____